

PERMANENTNÁ FORMÁCIA ABSOLVENTOV TEOLOGICKÝCH FAKÚLT

Mons. prof. ThDr. Peter Šturák, PhD.

TÉMA IV: BLAHOSLAVENÍ GRÉCKOKATOLÍCKEJ CIRKVI

ÚVOD: Dôležitosť hlbšieho poznania našich blahoslavených cez jednotlivé etapy ich života v kontexte doby, ktorú žili.

Historický náčrt ich života: bl. biskup Gojdič: http://www.grkatpo.sk/?pavol_peter_gojdic

bl. biskup Hopko: http://www.grkatpo.sk/?vasil_hopko

bl. rehoľný kňaz Trčka: <http://www.trcka.nfo.sk/>

Predstavenie beatifikačných procesov našich blahoslavených: http://www.zoe.sk/pub/doc/theologos/t_blahoreceniia.pdf.

1. Ako môžu blahoslavení a úcta k nim pomôcť k hlbšiemu prežívaniu kňazského života?

Veľmi pekne dôležitosť úcty k našim blahoslaveným vyjadril prešovský arcibiskup a metropolita Ján Babjak SJ počas slávnosti blahoslaveného Metoda Dominika Trčku, CSsR dňa 25. augusta 2007 v Michalovciach slovami: „**Oni sú skutočným darom pre túto dobu, pre situácie, ktoré prežívame.**“

Za svoju vernosť Bohu, Cirkvi a Svätému Otcovi boli ochotní naši blahoslavení obetovať aj tú najväčšiu hodnotu, a to aj svoj vlastný život. Tento rozmer ich hrdinského postoja by som dokumentoval na jednotlivých situáciách v ich životoch.

Blahoslavený biskup Gojdič vyjadril neohrozený svoj postoj vernosti svojej Cirkvi: „*Mám už 62 rokov a obetujem celý majetok a rezidenciu, no svoju vieru za žiadnych okolností nezradím, lebo chcem, aby moja duša bola spasená a viac v tej veci za mnou nechoďte!*“ Podobne aj **blahoslavený biskup Hopko** a **rehoľný kňaz Trčka** sa obetovali z vernosti ku Kristovi a Katolíckej cirkvi a prijali všetky väzenia, fyzické i psychické utrpenia statočne s odvahou a pevnou vierou. Stali sa mučeníkmi pre vieru, pretože obetovali svoje životy pre Krista a Cirkev.

2. Význam blahoslavených pre miestnu Gréckokatolícku cirkev na Slovensku

Vyjadrenie arcibiskupa Nowaka pri prenesení relikvií bl. biskupa Gojdiča 17. 11. 2001 v Prešove: *Blahoslavený Gojdič vyrastal, pracoval a trpel na tejto zemi. Aké to radostné poznanie! Blahoželám diecéze v Prešove, blahoželám biskupom, kňazom a veriacim, že ste mali dobrého pastiera. Blahoželám, že máte vlastného blahoslaveného mučeníka, ktorý oroduje za vás pred Bohom a sprevádza vás do nových čias!*

NAŠA ÚLOHA:

Hlbšie spoznávať životy našich blahoslavených a nasledovať ich duchovný život viery a hrdinské postoje vo vernosti svojej Cirkvi.

Niekedy však zaráža nezájum o udalosti, o životné osudy hrdinov viery, vyznávačov. Sú to však vzácne perly a poklady, ktoré nám majú hovoriť ako aj budúcim generáciám o nesmiernom hrdinstve biskupov, ďalej jednoduchých kňazov, ktorí sa vzopreli po zuby ozbrojenému nepriateľovi a hrdí, nepokorení kráčali za hlasom svojho Majstra a Učiteľa. Necúvli pred ohavným násilím komunizmu, neprijali jeho podmienky a výhodné ponuky za zradu svojej viery v Boha a človeka. Nespreneverili sa pravde, spravodlivosti a láske.

Životy nových blahoslavených sa musia stať svetlými majákmi a veľkým príkladom aj pre dnešnú dobu. Žasneme nad tým akú silu mali. Tým, že nezradili Svätého Otca, že odmietli kolaboráciu so štátnou mocou, ktorá ich chcela násilím zlomiť, vystavili svoje životy zúrivému prenasledovaniu a skúškam. Silu k hrdinstvu čerpali z Božej milosti, s ktorou denne spolupracovali. Takto vydávali svetu jasné a zreteľné svedectvo o svojej živej viere.

LITERATÚRA:

BABJAK, J. SJ.: *Zostalí verní. Osudy gréckokatolíckych kňazov.* I. zväzok (1. – 4. diel). Prešov: PETRA, 2009.

-
- BABJAK, J. SJ.: *Zostali verní. Osudy gréckokatolíckych kňazov. II. zväzok (5. – 8. diel)*. Prešov: PETRA, 2011.
- BIRČÁK, J. (ed.): *Slovo episkopa Gojdiča*. Prešov: Lana, 2004.
- BORZA, P.: *Blahoslavený Vasil' Hopko – prešovský pomocný biskup (1904-1976)*. Prešov: PETRA, 2003.
- CORANIČ, J.: *Z dejín Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku*. České Budějovice: Sdružení sv. Jána Nepomuckého při Biskupství českobudějovickém 2014.
- DANCÁK, F.: *Raduj sa, blažený Vasil'*. Prešov: PETRA, 2004.
- DANCÁK, F.: *Aby všetci jedno boli*. Prešov: PETRA, 2007.
- BOHÁČ, V. (ed.): *Reflexia jednoty v diele a pôsobení blahoslaveného biskupa Vasil'a Hopka (1904 – 1976) v kontexte euroi-negračného procesu*. Zborníky prednášok z vedeckých konferencií uskutočnených na GTF PU v Prešove.
- LUKÁČOVÁ, J.: *Boží služobník Ján Ivan Mastiliak, CSsR a mapovanie jeho aktivít súvisiacich s formáciou duchovenstva*. <https://sites.google.com/view/sobor-1950>
- MANDZÁK, D. A.: *Metod Dominik Trčka, CSsR*. In: LAGOVÁ, V. a kol.: *Smrt' za mrežami*. Prešov: Vydavateľstvo Michala Vaška, 2009.
- MASTILIAK, J.: *Hrst' spomienok*. Prešov, 1992.
- POTAŠ, M.: *Dar lásky*. Prešov: USPO, 1999.
- POTAŠ, M.: *Žittja viddane Bohovi I*. Ľvov, 1994.
- ŠTURÁK, P.: *Dejiny Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku v rokoch 1945 – 1989*. Prešov: Petra, n. o., 2018.
- ŠTURÁK, P.: *Otec biskup Pavol Gojdič, OSBM*. Prešov: VMV, 1997.
- ŠTURÁK, P.: *Pavol Peter Gojdič OSBM prešovský gréckokatolícky biskup (1926 – 1960)*. Prešov: GTF PU v Prešove, 2013.
- ŠTURÁK, P.: *60. výročie smrti blahoslaveného biskupa Pavla Petra Gojdiča*. <https://sites.google.com/view/sobor-1950>
-